

Chuyʽn Cuʽi và Cây Đa

Tác Giả; Trún Văn Thịʽn
Chúa Nhật, 09 Tháng 11 Năm 2008 02:26

Cuʽi vón là nhàn vút huyón thoúi cúa ngúi dàn Viót. Tú thuú nhàn ta hòn dà hát cúu đòng dao:

Thòng cuʽi ngúi gòc cúy đàa,

Đò tròu ăn lòa gòi cha úi úi... (1)

Cuʽi đòi ra tú trong nhiúu truyún cú dàn gian. Cúng nhiúu loúi cuʽi, cú “thòng cuʽi”, “chòu cuʽi”, lòi cú “chòng cuʽi” vúi vúi con hòn hoi, cún cú cuʽi thòi chòa thòy ai nòi túi bao giú. Khòng hiúu vúi sao dàn ta lòi khòng úa gòi hòn hòng nhà nòy. Cú lòi vúi hòn hay nòi sai sò thòc, nòn dà bòm mang tiúng tú xòa: Nòi dòi nhòn cuʽi.

Cúng chòng nòn tròch cú nhau làm gòi, đòi khi cuʽi cúng chò vì cú nhiúu ham muún, hòng hòai quò mòc; chòa hiúu hòt đòng cú lòi đòi mà lòi ham làm viúc lòn, nòn ngòu i đòi tuy khòng úa nhòn cúng chòng ghòt. Ta vún thòng tròch đòu nhòn ngòu i hay hòa hòn suúng là: Sao ông “cuʽi” thò!

Vúi vúy chò có dòi mà nghe lòi cuʽi, lòm lòu tú thòm bòc mòn, hòng viúc, lòi cún trò thòm trò cúng cho thiún hòn.

Thòc ra tú thòi khòi thòy, cúc cú nhà cuʽi là nhòn ngòu i chòm chò, làm nghòn nòng, ngòy ngòy lòn ròng kiúm cúi, lòm cúy, hòi quò, hoúc cúy cúy đòi kiúm sòng.

Cú chuyʽn kò ròng: Đòa tú làu ròi, cuʽc sòng con ngòu i cún hoang sò lòm, cúm lòt chòng Cuʽi trò, lòy viúc sòn bòt muúng thòu, tròng cúy túa bòp làm kò sinh nhai.

Chòng vún tút bòng vú và nhòn úc vúng. Nhòn đòm tròng sòng, nòm chòi tún chòng tre giúa sòn ngòa mòt nhòn tròi, chòng thòy cung tròng ngòu i ngòu i vú đòp, lòi thòy cú nòng tún nòm bòn thòm cung Quòng nhòn mòm cúi vú y gòi.

Ch\u00e1ng mu\u00e1n d\u00f4\u00e1c l\u00e9n d\u00f3. V\u00e0i c\u00e1 h\u00e0 hàng.

D\u00f2 th\u00ec h\u00edn m\u00f3 \u00e1c n\u00e1y, ch\u00e1ng d\u00e1 tr\u00e0ng m\u00f3t b\u00f9 i tre r\u00f3t to, hy v\u00e0ng s\u00f1 l\u00e1m m\u00f3t c\u00e1i thang th\u00f3t d\u00e1i b\u00f9c l\u00e9n t\u00f3n n\u00f3i m\u00f3 \u00e1c \u00e1y.

M\u00f3t l\u00f3n vào r\u00e0ng sâu, th\u00ec y b\u00f9 y kh\u00e1 r\u00f3t d\u00f3ng n\u00f3 r\u00f3n trên m\u00f3t c\u00e1y c\u00e1 th\u00ec l\u00f3n, c\u00e1nh l\u00e1 xum xu\u00e9. Ch\u00e9ng v\u00e0t nh\u00f6ng chi\u00e1c l\u00e1 non, nh\u00f6ng chi\u00e1c búp đ\u00f3 h\u00e0ng nhai ng\u00f9u nghi\u00e1n. Con n\u00e0o con n\u00f3 y b\u00e9o m\u00f3m, c\u00f3 nh\u00f6u con tr\u00f3ng d\u00e1ng d\u00e1 gi\u00e1, m\u00f3t m\u00f9i nh\u00e3n nheo, ng\u00f9\u00e1i r\u00e0ng tr\u00e0i c\u00e1 l\u00f3ng nh\u00f6ng v\u00e0n nhanh nh\u00f6n leo tr\u00e8o, tho\u00e2n tho\u00e2t chuy\u00e1n c\u00e1nh kh\u00f4ng k\u00f3m g\u00f3 l\u00f9 kh\u00e1 non. Ch\u00e1ng do\u00e1n r\u00e0ng d\u00e1y l\u00e0 lo\u00e0i c\u00e1y qu\u00e9y d\u00e1 che ch\u00e1, nu\u00f3i d\u00e1ng d\u00e1n kh\u00e1, n\u00e9n d\u00e1 t\u00f3m c\u00e1ch t\u00f3ch m\u00f3t nh\u00e1nh c\u00e1y non dem v\u00e0 tr\u00e0ng ph\u00f3a sau nh\u00e1. H\u00e0ng ng\u00e0y ch\u00e1ng ch\u00e2m s\u00f3c, t\u00e1u i t\u00e1m v\u00e0 kh\u00e1n v\u00e0i c\u00e1u cho c\u00e1y ch\u00f3ng d\u00e1m ch\u00e1i n\u00f3 y l\u00f3c, mong s\u00f1 l\u00e0 m\u00f3t c\u00e1y gi\u00f3p \u00f9ch cho m\u00f3i ng\u00f9\u00e1i.

Kh\u00f4ng ph\u00f2 công ng\u00f9\u00e1i, c\u00e1y l\u00f3n r\u00f3t nhanh, c\u00e1nh l\u00e1 v\u00e0n d\u00e1i t\u00e1u i t\u00e1t, nh\u00f6ng ch\u00f3m r\u00f3 tua t\u00e1a d\u00e1m ra t\u00f3 c\u00e1nh cao, th\u00f3ng xu\u00e0ng d\u00e1t m\u00f3 h\u00f3t ch\u00e1t b\u00f9 nu\u00f3i c\u00e1y. V\u00e0i s\u00f1c l\u00f3n kh\u00f4ng ng\u00f9 c\u00e1a n\u00f3, Cu\u00e1i c\u00e1ng tin r\u00e0ng d\u00e1y l\u00e0 c\u00e1y th\u00ec n, s\u00f1 gi\u00f3p Cu\u00e1i c\u00e1ng h\u00e0ng sung s\u00f9ng gi\u00f3a cu\u00e1c d\u00e1i v\u00e0t v\u00e0 n\u00e1y. H\u00e0ng ng\u00e0y ch\u00e1ng qu\u00e9t s\u00f1ch l\u00e1 r\u00e0ng, t\u00e1u i t\u00e1m, d\u00e1n d\u00e1p, kh\u00f4ng d\u00e1 th\u00ec g\u00f3 b\u00f9n th\u00ec u\u00e0 d\u00e1ng g\u00f3c c\u00e1y qu\u00e9y.

Đó l\u00e0 c\u00e1y đ\u00e1.

Ng\u00f9\u00e1i trong b\u00f9n l\u00e1ng g\u00f3n d\u00e1o th\u00ec h\u00ec ch\u00e1i c\u00e1i Cu\u00e1i l\u00e0 l\u00f3m c\u00e1m, kh\u00f4ng ch\u00e1u thu v\u00e9n c\u00e1a nh\u00e1, ch\u00e2n nu\u00f3i g\u00e1 l\u00f3n; m\u00e1 ch\u00e1 s\u00f1 sân b\u00f9n, ru\u00e1i mu\u00e1i, h\u00e0i c\u00e1y. Ng\u00e0y ng\u00e0y d\u00e1 l\u00e1m l\u00f3ng v\u00e0t v\u00e0 v\u00e0 nh\u00e1 ch\u00e1 lo ch\u00e2m ch\u00f3t c\u00e1y đ\u00e1.

Trong l\u00f9 trai b\u00f9n l\u00e1ng, Cu\u00e1i kh\u00f4ng c\u00f3 g\u00f3 n\u00f3i h\u00e0n, l\u00f3i l\u00f3m l\u00f3 n\u00e9n th\u00ec h\u00ec b\u00f9 c\u00e1c c\u00f3 g\u00f3i tr\u00eau gh\u00f3o. M\u00f3t bu\u00e1i chi\u00e1u, d\u00e1i l\u00e1m ru\u00e1ng v\u00e0, c\u00f3c c\u00f3 r\u00f3 nhau v\u00e0o nh\u00e1 Cu\u00e1i ch\u00e1i. Th\u00ec y Cu\u00e1i ch\u00e1a v\u00e0, c\u00f3c c\u00f3 b\u00e8n n\u00e1ng li\u00e1p c\u00e1a, v\u00e0o nh\u00e1, ng\u00f9o nghi\u00e4ng kh\u00e1p ch\u00e1 r\u00f3i r\u00f3 ra c\u00e1i v\u00e0i c\u00f3 c\u00e1a Cu\u00e1i: C\u00e1a nh\u00e1 lu\u00e1m thu\u00e1m, \u00e1o kh\u00e1u qu\u00e1ng lung tung, n\u00f3i ni\u00eau b\u00e1t d\u00e1u c\u00e1i l\u00e1nh, c\u00e1i v\u00e0i. Trong ngo\u00e1i l\u00f3nh tanh kh\u00f4ng c\u00f3 chim mu\u00f3ng, ti\u00e1ng g\u00e1 ti\u00e1ng ch\u00e1o... Duy ch\u00e1 th\u00ec y c\u00e1y đ\u00e1 sau nh\u00e1 l\u00e0 th\u00ec t\u00e1u i t\u00e1t, d\u00e1ng g\u00f3c c\u00e1y s\u00f1ch s\u00f1 kh\u00f4ng m\u00f3t c\u00e1ng r\u00e1c, ph\u00f3a tr\u00e1c th\u00ec c\u00e1y l\u00e1i th\u00ec y m\u00f3t b\u00f9 d\u00e1t c\u00f3 b\u00e1t h\u00e0ng th\u00ec c\u00f3ng. M\u00f3y c\u00f3 tinh ngh\u00e1ch k\u00e9o nhau v\u00f3ng l\u00e1i ph\u00f3a sau g\u00f3c, v\u00e9n v\u00e0y ... t\u00e8 ra v\u00e0i b\u00e1i.

Chuyнn Cuнi và C\u00e1y Đa

Tác Giả; Tr\u00ean V\u00e1n Thi\u00e1n
Chúa Nhật, 09 Tháng 11 Năm 2008 02:26

V\u00ea a l\u00uc \u0103 y c\u00f3 ti\u00e1ng cu\u00e1i v\u00ea, c\u00e1c c\u00f4 ho\u00e0ng qu\u00e1, v\u00ea i l\u00ua i ngay ra sau v\u00ea n x\u00e9 r\u00e1o, v\u00ea a b\u00e1m b\u00e1ng c\u00e1i v\u00ea a \u0111\u00e9 ch\u00e1y.

Cu\u00e1i th\u00e1y d\u00f3ng, v\u00ea nh\u00e1 th\u00e1i ch\u00e1ng th\u00e1y ai nh\u00e0ng khi ra v\u00ea n sau th\u00e1i th\u00e1y g\u00e1c đ\u00e1 c\u00f3 m\u00fcl khai n\u00e0ng n\u00e0c. T\u00ecc gi\u00e1n, Cu\u00e1i d\u00fam ch\u00e1n d\u00e1nh d\u00f3ch, ch\u00e1y d\u00f3n d\u00e1o xem xét kh\u00e9p n\u00f3i, m\u00e0ng ch\u00e1i \u0103m \u0103. D\u00e1 d\u00f3nh \u0111\u00e9u i theo t\u00fum l\u00ua y k\u00f4 b\u00e1y b\u00e1y, d\u00e1nh cho m\u00e0t tr\u00e1n, nh\u00e0ng b\u00e1n b\u00e1y d\u00e1 im \u0103ng. Kh\u00f4ng bi\u00e1t l\u00ac ai, Cu\u00e1i d\u00e1nh h\u00e1m h\u00e1c l\u00e2n ra n\u00f3n nh\u00e1 n\u00f3m th\u00e1.

\u0103êm \u0103 y s\u00e1ng tr\u00e1ng, kh\u00f4i tr\u00e1i m\u00e1t m\u00e1, khi Cu\u00e1i t\u00f3nh d\u00f3y th\u00e1i tr\u00e1ng d\u00e1 l\u00e7n cao. C\u00f3 ti\u00e1ng d\u00f3t r\u00e1i r\u00e1o sau nh\u00e1 nghe r\u00e1t l\u00ua tai, Cu\u00e1i nh\u00e0m ngay d\u00f3y ch\u00e1y ra xem c\u00f3 chuy\u00e1n g\u00e1i. C\u00e1y \u0103a, su\u00e1t bu\u00e1i chi\u00e1u t\u00f3i kh\u00f4ng th\u00e1u ch\u00e1u n\u00f3i m\u00fcl khai n\u00f3i ch\u00e1n g\u00e1c, d\u00e1 r\u00fung m\u00f1nh, r\u00f9 d\u00f3t bay l\u00e7n, b\u00e1y d\u00e1i. Khi cu\u00e1i ch\u00e1y d\u00f3n n\u00f3i th\u00e1i c\u00e1y d\u00e1 bay l\u00ua y l\u00ua ng l\u00e7n ngang t\u00f3m v\u00ea i. S\u00e1i v\u00e1 ti\u00e1c, cu\u00e1i k\u00e9u, g\u00e1i \u0103m \u0103 r\u00e1i nh\u00e0y v\u00ea i l\u00e7n \u0103m nh\u00e1nh r\u00e1y l\u00e0ng th\u00f3ng mong k\u00e9o c\u00e1y tr\u00e1i l\u00ua i.

C\u00e1y \u0103a v\u00ea n bay l\u00e7n. Cu\u00e1i ta kh\u00f4ng bi\u00e1t ph\u00e1i l\u00e0m th\u00e1i n\u00e0o. Nh\u00e0y xu\u00e1ng th\u00e1i h\u00e1i, c\u00e1i b\u00e1m v\u00ea nh\u00e0i... C\u00e1y \u0103a h\u00e1ng v\u00ea ng tr\u00e1ng s\u00e1ng m\u00e0 bay l\u00e7n m\u00e1i.

Th\u00e1i r\u00e1i, c\u00e1y \u0103a t\u00f3i h\u00e1i xu\u00e1ng cung tr\u00e1ng, Cu\u00e1i l\u00e0m c\u00e1m d\u00f3ng d\u00f3y ng\u00e0i ng\u00e0c d\u00f3nh th\u00e1n.

T\u00f3 d\u00f3y Cu\u00e1i s\u00e0ng cu\u00e1c d\u00f3i t\u00f3i nh\u00e0t, ng\u00e0y ng\u00e0y ng\u00e0i d\u00f3i g\u00e1c \u0103a tr\u00e1n m\u00e0t tr\u00e1ng m\u00e0 \u0103c m\u00e0 nh\u00e0n v\u00ea m\u00e0t d\u00f3t, l\u00e0ng ng\u00e0i ng\u00e0n kh\u00f4n ngu\u00f4i.

Trong th\u00e1nh ph\u00e1 th\u00e1ng c\u00f3 nh\u00e0ng ng\u00e0i lang thang, s\u00e0ng lay l\u00e0t trong nh\u00e0ng v\u00ea n hoa, n\u00f3i khu\u00e1t n\u00f3o. Trong khu v\u00ea n hoa H\u00e1i T\u00e0y, Mai Xuân Th\u00e1ng c\u00f3ng c\u00f3 m\u00e0t \u0103ng gi\u00e1 nh\u00e0y v\u00ea y.

\u0103ng ta l\u00ac ng\u00e0i tr\u00e1m c\u00e1m, ch\u00e1c kh\u00f4ng c\u00f3n ng\u00e0i th\u00e1n. \u0103ôi khi c\u00e1i th\u00e1ng tr\u00e1i \u0103ng ta nh\u00e0y bi\u00e1n m\u00e0t, nh\u00e0ng r\u00e1i l\u00ua i th\u00e1y xu\u00e1t hi\u00e1n quanh qu\u00e1n \u0103 d\u00e1u d\u00e1o quanh khu c\u00f3ng vi\u00e9n c\u00f3 g\u00e1c \u0103a gi\u00e1 (2). Khi th\u00e1i \u0103ng ng\u00e0i tr\u00e1n gh\u00e1y d\u00e1, ng\u00e0i ng\u00e0i qua l\u00ua i, khi th\u00e1i l\u00ua i th\u00e1y \u0103ng ng\u00e0i tr\u00e1n g\u00e1c c\u00e1y, b\u00e1y g\u00e1ch nh\u00e0n ra m\u00e0t h\u00e1i n\u00f3c m\u00e0n mang, tr\u00e1m t\u00f3i c\u00e1i bu\u00e1i nh\u00e0y d\u00f3i s\u00e0ng l\u00ua i c\u00e1i qu\u00e1ng d\u00f3i ch\u00e1m n\u00f3i c\u00e1i m\u00f1nh.

Vậy là ngay i ít nói, nhung vui ngay i h?p chuy?n thi cung có khi ông nh? m? c? ru?t gan. Đôi khi ông ng?i c? bu?i v?i ngay i cùng c?nh ?u t?, g?t gù tâm đ?c, hi?m khi th?y h? c?i.

Có l?n ngay i ta còn g?p ông ng?i nói chuy?n v?i bà con t? xa đ?n, ăn ch?c n?m ch? n?i v?i hoa Mai Xuân Th?ng đ? vào khi?u ki?n ? Văn phòng Thủ t?ng ho?c bi?u tình đ?a ki?n nghi đ?n các nhà ông l?n ? g?n đó. Nh?ng lúc ?y ông nh? đ?c nh?p l?i v?i cu?c đ?i. Ông h?i han, an ?i h? nh?ng nét m?t v?n nh? vô h?n, không h? xúc c?m. Vì hình nh? ông đ?a bi?t tr?c đ?c nh?ng đ?u này ?t s? s?y ra, cũng nh? ông d? đoán đ?c h?u v?n c?a chính cu?c đ?i mình.

Có ngay i hay chuy?n k? r?ng: Ông v?n là ngay i Hà n?i, l?i là Hà N?i g?c, con nhà kh?a gi?. Th?i Pháp thu?c, ông h?c ? Tr?ng Chu Văn An, ven h?, k? n?i đ?y. H?i ?y ông tham gia r?t h?ng hái phong trào h?c sinh sinh viên, bi?u tình, b?i khóa đ?i dân sinh, dân ch?. Và ông cũng đ?a b? b?n công an, c?nh sát Tây-Ta b?t, đ?a n?m mùi giam gi?, đánh đ?p đôi l?n. Sau đ?c th? và b? theo dõi g?t gao, ông b? ra vùng t? do ho?t đ?ng. V?n s?n nhi?t huy?t, làm vi?c gì cũng h?t mình, ông tin t?ng tuy?t đ?i vào Cách m?ng vì th?y con đ?ng mình theo là chính nghĩa, cao c?, pha chút hào hùng và đ?y tính nhân đ?o. Khi còn công tác trong các đ?i tuyên truy?n, văn ngh?, v?i lý t?ng trong sáng, v?i tài li?u sách v? mà ?t ai đ?c đ?c, ông đ?a đ?a đ?n cho nhi?u ngay i ? các t?ng l?p khác nhau n?i đ?i qua nh?ng hi?u bi?t m?i l? mà đ?y hy v?ng. V?i ngay i đ?a t?ng đ?c đ?n tr?ng h?c, ông nói v?i h? v? tình th?n dân t?c, v? s? hình thành, phân hóa giai c?p, v? quy lu?t phát tri?n c?a xã h?i; v?i nh?ng ngay i có t?m hi?u bi?t đ?n gi?, thì ông đ?a h? đ?n v?i nh?ng vi?n c?nh trong m? ?c kh?ng xa, v?i nh?ng n?ng tr?ng bát ngát lúa vàng, có m?y g?t, m?y c?y tân ti?n bên c?nh nh?ng nh?ng nh?ng nhà m?y r?t l?n, kh?i t? a l?ng tr?i cung c?p đ?y đ? s?n ph?m tiêu dùng cho bà con. Xã h?i là công b?ng, nhu c?u là th?a m?n.

Khi tham gia C?i cách ru?ng đ?t, ông bao gi? cũng th?c hi?n cao nh?ng ch? tiêu c?a c?p trên giao, n?n đ?a phát đ?ng n?ng dân nghè? đ?u tranh phát hi?n đ?c nhi?u đ?a ch?, c?ng h?o và nh?ng ph?n t? Qu?c dân đ?ng ph?n đ?ng ?n mình trong dân chúng n?i ông công tác đ? đ?a ra x? lý nghiêm minh.

Ông tin r?ng v?i s? s?ng su?t c?a Cách m?ng dân ta s? đ?ng l?en, đ?p tan ách th?ng tr? c?a b?n th?c dân x?m l?c, ?t đ? giai c?p phong ki?n, đ?a ch?, t? s?n bóc l?t, giành l?y quy?n làm ch? chính đ?ng c?a mình.

Có t? do dân ch? là có t?t c?. Ch?ng m?y ch?c mà n?c ta s? giàu m?nh ch?ng k?m g?i các

c\u00e1ng qu\u00e1c tr\u00e8n n\u00e3m ch\u00e2u b\u00f3n bi\u00e1n.

Tuy nhiên có m\u00f3y khi cu\u00e1c đ\u00fa i chi\u00e1u theo ý con ng\u00f3i. Trong và sau C\u00e1i cách ru\u00e1ng đ\u00fa t, c\u00fcng v\u00ed h\u00e1ng h\u00e1i qu\u00e1 đ\u00e1 m\u00e1 \u00d6ng v\u00e0p ph\u00f3i nh\u00f3ng di\u00e1u sau n\u00e1y ph\u00f3i \u00e1n h\u00e1n su\u00e1t c\u00f3 cu\u00e1c đ\u00fa i. \u00d6ng b\u00f3i đ\u00fbinh ch\u00f3 công t\u00e1c.

Ch\u00e1n n\u00f3n, \u00d6ng xin d\u00fbi h\u00e1c chuy\u00e4n m\u00f3n. V\u00e0i tr\u00e8nh đ\u00fa Đ\u00fa tam trung h\u00e1c c\u00f3, l\u00fc l\u00fc y gi\u00e1 đ\u00f3i c\u00f3 coi l\u00e1 nh\u00f3i c\u00f3 v\u00e1n h\u00f3a cao, m\u00e1t l\u00f3n n\u00f3a \u00d6ng l\u00f3i t\u00f3o đ\u00f3i c\u00f3 ngu\u00e1n nhi\u00eut huy\u00e1t m\u00f3i. \u00d6ng tuy l\u00e1 h\u00e1c vi\u00e1n nh\u00f3ng l\u00f3i l\u00e1 c\u00e1n b\u00f3 l\u00f3p kh\u00f3a đ\u00fa u c\u00e1a tr\u00e1i ng\u00f3 N\u00f3ng L\u00e1m nghi\u00e1p Vi\u00e1t nam m\u00f3i ra đ\u00fa i t\u00f3i l\u00e1ng C\u00e1 Nhu\u00e1, cách l\u00e1ng B\u00e1i d\u00e1m c\u00e1y s\u00f3. V\u00e0n \u00e0 ho\u00e1t đ\u00f3ng, chu\u00e1ng di\u00e1u m\u00f3i m\u00f3i, hay tri\u00e1t l\u00y, gi\u00e1i thi\u00e1n, \u00d6ng tham gia t\u00fich c\u00e1c c\u00e1c ho\u00e1t đ\u00f3ng x\u00e1 h\u00e1i, v\u00e0 ph\u00f3m ph\u00f3i sai l\u00f3m ch\u00f3t ng\u00f3i l\u00e1 d\u00e1i đ\u00f3c, vi\u00e1t bài c\u00f3 v\u00f3 cho nh\u00f3m Nh\u00e1n V\u00e1n, Giai ph\u00f3m. Th\u00f3 l\u00e1 \u00d6ng b\u00f3 du\u00e1i h\u00e1c.

Ngh\u00f3 ng\u00f3ng ch\u00f3ng c\u00f3, s\u00f3ng v\u00e0t v\u00e1i ng\u00f3 nh\u00f3 v\u00e0 b\u00f3n b\u00ebe, h\u00e1 hàng xa g\u00f3n trong th\u00e1i k\u00f3 m\u00e1 x\u00e1 h\u00e1i đ\u00f3y d\u00e1y nh\u00f3ng nghi k\u00f3, s\u00f3 h\u00e1i v\u00e0i s\u00f3 truy ch\u00f3p v\u00e0 thành ph\u00f3n giai c\u00e1p. \u00d6ng ng\u00e1n ng\u00f3m v\u00e0i nh\u00f3n t\u00f3n th\u00e1i r\u00f3i quy\u00e1t chí b\u00f3 ph\u00f3 ph\u00f3ng,h\u00e1 hàng l\u00e7n th\u00e1ng n\u00f3i r\u00f3ng xanh, th\u00f3 m\u00e1t d\u00fbi kh\u00f3ng tr\u00f3i, xa l\u00e1nh cu\u00e1c đ\u00fa i.

Nghe n\u00f3i \u00d6ng d\u00e1i h\u00f3a th\u00e1n th\u00e1n ng\u00f3i lao d\u00f3ng th\u00e1c s\u00f3 , l\u00e1m vi\u00e1c trong m\u00e1t l\u00e1m tr\u00e1i ng\u00f3 và c\u00f3ng d\u00e1i v\u00e0i cu\u00e1c đ\u00fa i ph\u00f3ng l\u00f3ng. Nh\u00f3ng c\u00e1i h\u00e1a c\u00e1a cu\u00e1c đ\u00fa i \u00d6ng l\u00e1 v\u00f3 đ\u00f3n chí. \u00d4m đau v\u00e0 t\u00f3n g\u00e1n d\u00f3 - v\u00e0i qu\u00e1 t\u00f3n th\u00e1i l\u00f3 ph\u00f3i - d\u00e1i d\u00f3t \u00d6ng ra kh\u00f3i qu\u00e1ng d\u00fa i m\u00e1 \u00d6ng l\u00f3m t\u00e1i ng s\u00f3 m\u00e1i l\u00e1 c\u00e1a m\u00f3n v\u00e0 n\u00e9m tr\u00f3i \u00d6ng v\u00e0 v\u00e0i g\u00f3c đ\u00e1i n\u00e1y.

N\u00f3i d\u00f3i, m\u00f3i ch\u00f3nh l\u00e1 c\u00e1a \u00d6ng, m\u00e1t trong nh\u00f3ng v\u00u00f3ng đ\u00f3p nh\u00f3t c\u00e1a th\u00e1n ph\u00f3 qu\u00e9 h\u00e1ng, n\u00f3i \u00d6ng d\u00e1i sinh ra, d\u00e1i c\u00f3 m\u00e1t th\u00e1i ni\u00eau thi\u00eau d\u00e1ng nh\u00f3, c\u00f3 m\u00e1i tr\u00e1i ng\u00f3 x\u00e1a, c\u00f3 c\u00e1nh v\u00e0t h\u00e1i h\u00f3a, tr\u00e1i n\u00f3i c\u00f3 m\u00e9nh m\u00f3ng. N\u00f3i m\u00e1 ng\u00f3i ta c\u00f3 th\u00e1i ng\u00f3i ng\u00f3m hàng gi\u00e1 trong t\u00f3nh l\u00f3ng v\u00e0i t\u00f3m h\u00e1n th\u00e1i, ho\u00e1c ngay c\u00f3 khi v\u00e0i n\u00f3i bu\u00e1n ch\u00f9u n\u00f3ng trong l\u00f3ng.

\u00d6ng th\u00e1i y cu\u00e1c đ\u00fa i \u00d6ng l\u00e1 m\u00e1t chu\u00e1i th\u00e1t b\u00f3i. \u00d4c m\u00e1 m\u00e1t x\u00e1 h\u00e1i công b\u00f3ng c\u00e1a m\u00e1t th\u00e1i tu\u00e1i tr\u00e1i c\u00e1a \u00d6ng d\u00e1i kh\u00f3ng th\u00e1n hi\u00e1n th\u00e1i. Xung quanh \u00d6ng, x\u00e1 h\u00e1i \u00e1n \u00e1o, nh\u00f3ng k\u00f3 h\u00e1p th\u00e1i \u00e1ng gi\u00e1u l\u00e7n phi lý m\u00e1t cách nhanh ch\u00f3ng, xe h\u00e1i cho\u00e1ng l\u00f3n, bi\u00e1t th\u00e1i xa hoa, c\u00f3n ng\u00f3i d\u00e1n th\u00e1i ng\u00f3i v\u00e0n ch\u00f3ng kh\u00e1c x\u00e1a l\u00e1 bao. L\u00f3i th\u00e1m nh\u00f3i u d\u00e1i u oan \u00e1c. Hàng ch\u00f3c, hàng tr\u00e1m bà con nghè kh\u00f3, nh\u00f3ch nh\u00e1c, d\u00e1i t\u00f3 hàng ng\u00e1n c\u00e1y s\u00f3, m\u00e1n tr\u00f3i chi\u00e1u d\u00f3t ra d\u00e1y \u00e1n ch\u00f3c n\u00f3m ch\u00f3, khi\u00e1u ki\u00e1u d\u00f3i l\u00f3i d\u00f3t \u00d6ai, d\u00f3i s\u00f3 công b\u00f3ng \u00e1ng di\u00e1n ra hàng ng\u00e1y tr\u00e1i c\u00f3 m\u00e1t \u00d6ng.

Cúng cú khúng núi nhúen thúy thanh thún, bút dúc cúu phiún, muún dúc chia sú núi lúng, úng túm sú rúng khúo múnh cúng chúng súng dúc bao lúu núa, hút nhú cʽy ʽa giúa núi úng quanh quún húng ngúy.

Gúc ʽa núy dú múc lúm rúi, chú cún mút múnh thún nhú liún vúi dút, cún thúi gúy ruúng cú. Thúmú nú vún súng. úng nhú thún thiút vúi cʽy vú và thúng trú lúi dúi cúu cho nhúng ai dúng xem cʽy ʽa dúc biút nhút trún dúi núy.

Núu dúng xa nhún lúi thúi túng cʽy cú rút nhiúu rú thúng vú và to búng nhúng thún búng (3) lún. Nhúng lúi gún thúi múi tú ra: Đúy chú lúng chúc chiúc cút sút dúi dúm búy thúc, sún múu xanh múa ngúi ta dúa chún, chúng xung quanh giú cho cʽy khúi dú. May múa cúng cún vúi ba chiúc rú phú cúm xuúng dút, hút núng cú nuúi cʽy.

Vúi giúng chua chút úng thúng búo:

Cʽy ʽa núy sú cún thú hún túi, nú cú cút thúy 13 cúái cút chúng, cún túi thúi chúng cú có cúái núo! Trú i gúi, lúng túi dúi lún.

Nhúng ngúi dún búu túnh dúng xem thúi mai múa: Cʽy núy lú Chú đú. Múy cúái rú phú lú cúc úng Trung úng. Cúc cʽy cút sút lú cúc chúu bú đúi, công an. Cʽy núy cún dúng dúc lú nhú vúo cút.

Hú cún nhún úng giúa múa cúi vú và núi nhú vúi nhau: Bà con múnh tú lúu nay dúa chúng dúi gú múa trúng loúi cʽy núy. Nhiúu đúa thúi lúm cuúi!

Thúc ra cʽy ʽa cúng nhú úng giúa chúng phúi lú đang súng múa chú lú đang cún tún túi khúc khoúi trong dúng dúi hún túp núy. Dú cho cʽy ʽa núy lú cúa Cú Hú trúng (3); và úc vúng dúp đú suút cuúc đúi cúa úng giúa vún cún đó, khúng phai mú, trong túm trú úng.

Chuyʽn Cuʽi và Cʽy ʽa

Tác Giả; Tròn Vòn Thiòn
Chúa Nhật, 09 Tháng 11 Năm 2008 02:26

Ghi chú:

(1) Cò bài l>a: Thòng cuʽi ngüi güc cʽy ʽa,

Đò tròu ăn l>a güi cha òi òi,

Cha còn còt cò trên tròi,

Mò còn còi ngüa d>i mòi quan vión.

Ông th>i còm bút còm nghiên,

Ông th>i còm tiòn d>i chuòc lá ʽa.

(2) Cʽy ʽa òi giüa vü òn hoa Hò Tòy, sau tòng Lý Tò Tròng, ph>a tròc đün Quán Thánh (Quün Ba ĐÌnh Hà Nüi).

(3) Büng: Loüi cây h>a tre, đüng kính thân tòi 20 ph>an, x>a thüng d>ng làm còt nh>a.